

GELECEKTE DÜNYADA İNSAN HAKLARINA EN ÇOK GEREKSİNİM DUYANLARIN İÇİNDE HRİSTİYANLAR OLACAK

Kimdir?

İsmail Kulakçioğlu 1964 doğumludur. Whitefield & Martin Bucer Seminary akademisinde lisans (BA) düzeyi eğitimini tamamlamıştır. TCMI akademisinde master yapmaktadır. 2012-2015 yıllarında Protestan Kiliseler Derneğinde dönem başkanlığı yaptı. Kutsal Kitap'ta Sunu Ondalık ve Bağış, Tövbe, Hristiyanlık'ta ve İslamiyet'te Tebliğ Nedir?, Kutsal Kitaba Göre Eşcinsellik, Aile ve Evlilik Bağları kitapları vardır. Bursa Protestan Kilisesi'nde Protestan din adamı (pastör) olarak hizmet etmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

“Gelecekte dünyada insan haklarına en çok gereksinim duyanların içinde Hristiyanlar olacak” sözü hem tam demokrasilerde hem kusurlu demokrasilerde hem de demokrasinin söz edilemeyeceği ülkelerde bir gerçeği dile getirir. Kuşkusuz tam demokrasilerde, kusurlu demokrasiler ile demokrasinin söz edilemeyeceği ülkelerdeki gibi yaşam hakkının kaybedilmesi söz konusu değildir ve tam demokrasilerde insan hakları kazanımları açısından büyük farklar vardır. Ancak tam demokrasilerde Hristiyanlar'ın Kutsal Kitap'a dayalı inançlarını dile getirmeleri, *ne anlama geldiği belli olmayan*, bilimsel ölçekte tanımlanamayacak “kendilerini baskı altında hissediyorlar” anlayışına bağlı olarak sınırlanmakta hatta mahkemelerde suç olarak değerlendirilebileceği izlenimi yaratılmaktadır. Kutsal Kitap'a bağlı Hristiyanların masum inançlarının mahkeme kararlarıyla mahkum edilebileceği izlenimi verilmesi, onların üzerlerinde derin bir psikolojik bir baskı oluşturmakta, hatta taciz etmektedir. Ne yazık ki büyük Hristiyan çoğunluk bu durumu boynunu bükerek kabullenmiş görünmektedir.

İnsanlar Tanrı'yı ciddiye alabilir ya da kişisel tercihlerine bağlı olarak Tanrı'yı ciddiye almayabilir. “Tanrı yoktur” diyerek Kutsal Kitap gerçeklerine göre yaşamayan kişi, eğer gerçekten Kutsal Kitap'ta anlatıldığı gibi Tanrı yoksa (en azından bu dünyada!) tuttuğu yolun meyvesini yiyecek, verdiği kararın sorumluluğunu taşıyacaktır. “Tanrı vardır” diyerek Kutsal

Kitap gerçeklerine göre yaşayan kişi de tuttuğu yolun meyvesini yiyecek, verdiği kararın sorumluluğunu taşıyacaktır.

“Tanrı yoktur!” diyen ile “Tanrı vardır!” diyen arasındaki fark ise şudur: İlkinde insanlar dünyada ama iyi ama kötü olarak tuttukları yolun meyvesini yemişlerdir; Tanrı yok olduğundan kaybedecek bir şeyleri de yoktur. “Tanrı vardır!” diyenler de dünyada ama iyi ama kötü tuttukları yolun meyvesini yemişlerdir; ama Tanrı var olduğu için hem bu dünyada hem de sonsuzlukta kazanacaklar. Böyle bir durumda “Tanrı yoktur!” diyenlerin sonsuzlukta kaybedecek bir şeyleri vardır!

Hristiyanlar Tanrı'nın var olduğuna inanarak Kutsal Kitap'ta Tanrı tarafından kendilerine bildirilen üç talebi önemserler. Birinci talep İsa Mesih'in günahın¹ ölümcüllüğünü ortadan kaldıracak “Zaman doldu, [...] Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin, Müjde'ye inanın”² çağrısıdır. İsa Mesih bu çağrısını devam ettirmeleri için öğrencilerini görevlendirerek tüm dünyaya gönderdi.³ Geçmişte ve günümüzde İsa Mesih'in öğrencileri bu çağrıyı iletmeleriyle hem Kutsal Kitap gerçeğini hem de vicdanlarındaki sorumluluğu yerine getirirler. Çünkü Hristiyanlar, insanların günahlarından dönüp Tanrı'nın Egemenliği'ne girmediklerinde sonsuzlukta bir şeyler kaybedeceğine inanırlar ve İncil'in bildirisini vaaz etmekle insan kardeşlerinin iyi bir geleceğe sahip olma arzusunu eyleme dökerler. İncil'in bildirisini vaaz ederken Hristiyanların tarihte karşılaştıkları baskı ve zulümler içlerindeki bu arzuyu yok edememiştir.⁴

Tanrı'nın insanlardan ve halkından ikinci talebi kutsal bir yaşamdır. Bu talep İsa Mesih'in günahlardan kurtuluş Müjde'sini kabul etmeyenleri ilgilendirmemesine karşın, Hristiyanları doğrudan ilgilendirmektedir. Çünkü Tanrı kendi sözünde “Sizi çağırın Tanrı kutsal olduğuna

¹ *Günah* kavramını sözcük olarak incelediğimizde: İnsanın yaratılış amaçlarını yerine getirmemek, Tanrıya başkaldırmak, O'nun yetkisini ret etmek, ona meydan okumaktır, kötülük yapmak, suç işlemek, doğru yoldan ayrılmaktır. İncil'de günahı tanımlamak için kullanılan '*harmaita*' hedeften şaşmak, yanlış yola sapmak, kötülük yapmak, suç işlemek anlamına gelir. Yine İncil'de günahı tanımlayan '*asebesia*' tanrısızlığı, yolsuzluğu; '*anomia*' yarasızlığı, yasayı hor görmeyi ve çiğnemeyi; '*adika*' komşuya yapılan kötülüğü, ara sıra adaletsizliği, haksızlığı; '*enekhos*' suçlu anlamına, '*ofeilema*' borç anlamına gelir ve hepsi günah ile ilişkili terimlerdir.

² İncil, Mar.1:15

³ İncil, Mat.28:18-20

⁴ İncil, 2Ti.3:10:12

göre, siz de her davranışınızda kutsal olun. Nitekim şöyle yazılmıştır: Kutsal olun, çünkü ben kutsalım”⁵ ayetiyle halkını kutsallık konusunda sorumlu tutmaktadır.

Sözcüğün orijinal anlamına baktığımızda Tanrı'nın kutsallık talebi insanın yalnız Rab ile ilişkisini belirlemez, insanın insanla ilişkisinde de üstün ahlaki değerleri ayırt etmelerine, insan kardeşlerine değer vermelerini sağlar.

Kutsal sözcüğün orijinal anlamı kuru ve anlamsız bir dindarlık uzak, insanın yaratılıştaki özüne uygun olumlu içsel ve davranışsal tutumlarla ilgilidir. *Kutsal*, (İbranice *kadoş*, *kodeş*; Grekçe *hagios*) kusurlu - hatalı olandan, kötülükten ayrı olmayı, Tanrı'ya aitliği ifade eder. Tanımın püf noktası, ister insan ister eşya ister hizmet olsun o şeyin 'Tanrı'ya ayrılmış-adanmış' olmasında yatar.⁶ Kutsal kilise⁷ kavramını bu bağlamda incelediğimizde, *kilise* (Grekçe *ekklesia*) kök anlamı olarak 'topluluk' ya da 'toplantı'dır. Tevrat'ın Grekçe çevirisi olan Septuaginta'da İsrail halkı için kullanıldı. Sonradan Hıristiyan topluluğu için teknik terim olup Yunanca'dan Türkçeye 'kilise' şeklinde geçti.⁸

Kilisenin kutsal olması Tanrı halkının yani insanların Rab'be 'ayrılmışlığında-adanmışlığında gerçek anlamını kazanır. Rab'bi yüceltmek için Şabat gününün; Musa Peygamber döneminde Buluşa Çadırı'nın; Kral Süleyman döneminde yapılan Tapınağın; günümüzde kilise binalarının Tanrıya ayrılması-adanması bu kapsamdadır. Yine haç vd. eşyalar Tanrı'ya ayrıldığı-adandığı için kutsal sayılırlar (ister insan ister bina ister eşya olsun kendilerinde kutsallık niteliği yoktur, Tanrı'ya ayrıldıkları, adandıkları için kutsaldır. Eşyaların kendilerinde keramet aramak büyücülükle ilgili olduğundan Kutsal Kitap öğretisi ile bağdaşmaz).

Tanrı'nın Hristiyanlardan üçüncü talebi ise sevgi buyruğudur. Seküler dünya insanın düşmanlarını sevmesi için kendinden vaz geçmesine neden yoktur; ama Hristiyanlar'ın vardır: Çünkü Kutsal Kitap'ta “‘Komşunu seveceksin, düşmanından nefret edeceksin’ dendiğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Babanız'ın oğulları olasınız. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem

⁵ İncil, 1Pet.1:15-16

⁶ Krş. Behnan Konutgan, Levent Kınran vd. Kutsal Kitap Sözlüğü. Acar Basım ve Cilt San. Tic. A.Ş. İstanbul, 2016, s. 402

⁷ Kilise Rab ve Tanrı sözü ile doğru bir ilişkiye sahip olduğu sürece kutsallar topluluğudur.

⁸ Krş. Behnan Konutgan, Levent Kınran vd. Kutsal Kitap Sözlüğü. Acar Basım ve Cilt San. Tic. A.Ş. İstanbul, 2016, s.367

iyilerin üzerine doğdurur; yağmurunu hem doğruların hem eğrilerin üzerine yağdırır. Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? Vergi görevlileri de öyle yapmıyor mu? Yalnız kardeşlerinize selam verirseniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun”⁹ diye yazmaktadır. Ayetlere bağlı olarak Kutsal Kitap öğretisine uygun yaşam tarzına sahip Hristiyanlar Tanrı’yı, iman kardeşlerini ve tüm insanları sevmekle yükümlüdürler.¹⁰

Hukuk için bilimsel yaklaşımlar sunulmak istense de tanımında fikir birliğine varılması zordur. Yalın biçimde hukuk, insanların toplum yaşamında düzen sağlama ihtiyacından ortaya çıkmış, aynı konuda ülkeden ülkeye ciddi uygulama farklılıkları gösteren, çoğu yorumların mutlaklaştırılmayacağı normlar alanıdır. Yasa yapıcıları topluma normları hazırlarlar, hakimlerde yasaları yorumlarlar.

Yaşanılan deneyimler “Gelecekte dünyada insan haklarına en çok gereksinim duyanların içinde Hristiyanlar olacağını” bugünden doğrulamaktadır. Hristiyanlar inançlarını Kutsal Kitap’a uygun yaşayabilmeleri isteğiyle yasa yapıcılarından ve hakimlerden birinci talebi günah ve günahlı durumlara takındıkları tutumlarda Hristiyanların vicdan hassasiyetlerini anlamalarıdır; çünkü Hristiyanları İncil’i vaaz etmeye ve Tanrı’nın kutsal yaşam talebine uygun davranmaya zorlayan onlardaki Tanrı sevgisidir.¹¹

Hristiyanların yasa yapıcılarından ve hakimlerden ikinci talebi yetkilerini kullanırken kendi eğilimlerine göre değil adil davranmakla yükümlü olduklarını anımsamalarıdır. Fiziki bir zorlama ya da kişiyi hedef alan maksatlı bir taciz olamadığı sürece, herhangi bir bireyin, herhangi bir görüşten dolayı kendisini psikolojik baskı altında hissetmesi subjektiftir. Bunun yanında İncil’in vaaz edilmesi İsa Mesih’in öğrencilerine verdiği bir buyruktur ve Hristiyanların kutsal yaşam sürdürmeleri de Tanrı’nın talebidir. Hristiyanlar İncil’i vaaz ettiklerinde, kutsallıkla ilgili gerçekleri dile getirdiklerinde kendi akıllarından bir fikir çıkaramamakta inandıkları Rab’be itaat etmektedirler.

⁹ İncil, Mat.5:43-48

¹⁰ Kutsal Kitap bizlere ideal olanı gösterir. Hristiyanlar tarihte insan kardeşlerine yaptıkları her sevgisizlik eylemi için özür dilemeye ve insan kardeşlerine tutumlarını değiştirmeye hazır olmalıydılar.

¹¹ İncil, 2Kor.5:11-15